

УДК 372.881.111.1

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-219-114-118

БИРЮК Ольга –

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4951-5465>
e-mail: olhabyruk@gmail.com

ГРИЦЕНКО Ганна –

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7849-3162>
e-mail: mackovey@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ МЕДІАЦІЇ ТЕКСТУ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПІДРУЧНИКА «SPEAKOUT. C1-C2»

Стаття присвячена проблемі формування вмінь медіації тексту в процесі навчання англійської мови на просунутому етапі. Актуальність дослідження зумовлена зростаючою роллю медіації в багатомовній та багатокультурній взаємодії в епоху глобалізації та необхідністю інтеграції відповідних завдань у навчальні матеріали з іноземних мов. Публікація додаткового тому «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти» (2020), в якому конкретизовано вмінь медіації та надано їхні описові дескриптори, створила сприятливі передумови для практичного втілення концепції медіації в сучасних навчально-методичних комплексах. Проте незважаючи на теоретичні розробки, потенціал сучасних підручників щодо формування медіативних умінь залишається недостатньо вивченим. Метою статті є розкриття потенціалу сучасного підручника з англійської мови «Speakout. C1-C2» видавництва «Pearson» у формуванні вмінь медіації тексту. Для досягнення мети схарактеризовано ключові вмінь медіації тексту в внутрішньомовному контексті та проаналізовано номенклатуру, спосіб і повноту представленості відповідних завдань у підручнику. Результати якісного контент-аналізу засвідчили, що підручник пропонує систему завдань, спрямованих на формування всіх умінь медіації тексту в внутрішньомовному контексті, які відповідають дескрипторам рівнів C1-C2. Виявлено, що формування вмінь медіації тексту відбувається цілеспрямовано та системно завдяки інтеграції відповідних завдань як в основні модулі підручника, так і в чотири уроки розділу «Банк медіації». Завдяки цьому навчання всіх режимів комунікації (медіації, інтеракції, продукції та реценції) відбувається комплексно. Водночас встановлено певну невідповідність тематики та цілей окремих уроків «Банку медіації» відповідним урокам основних модулів, що потребує критичного підходу викладача до їх використання та вказує на потенціал для вдосконалення навчальних матеріалів. Зроблено висновок про значний потенціал підручника у формуванні важливих для сучасної комунікації вмінь медіації тексту. Перспективи подальших досліджень вбачаються в розробці завдань для формування вмінь медіації тексту в міжкультурному контексті.

Ключові слова: медіація, вмінь медіації тексту, ілюстративні дескриптори, підручник, якісний контент аналіз.

BYRIUK Olha –

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Foreign
Philology and Educational Technologies
T.H. Shevchenko National University “Chernihiv Colehium”
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4951-5465>
e-mail: olhabyruk@gmail.com

HRYTSENKO Ganna –

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Foreign
Philology and Educational Technologies
T.H. Shevchenko National University “Chernihiv Colehium”
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7849-3162>
e-mail: mackovey@ukr.net

DEVELOPING TEXT MEDIATION SKILLS: BASED ON THE TEXTBOOK SPEAKOUT. C1-C2

The article addresses the issue of developing text mediation skills in advanced English language learning. The relevance of the study stems from the growing role of mediation in multilingual and multicultural interaction in the era of globalization and the need to integrate relevant tasks into foreign language teaching materials. The publication of the CEFR Companion Volume (2020), which specifies mediation skills and provides their illustrative descriptors, has benefited to the practical implementation of the mediation concept in contemporary teaching materials. Despite theoretical developments, the potential of modern textbooks for developing mediation skills remains insufficiently studied. The aim of the article is to reveal the potential of the modern English language textbook Speakout. C1-C2 in developing text mediation skills. The objectives included characterizing text mediation skills and analysing the range, presentation method, and comprehensiveness of tasks aimed at forming these skills within the textbook. The results of the qualitative content analysis confirmed that the textbook offers a system of tasks aimed at developing all the skills of text mediation in the intralingual context, corresponding to the C1-C2 CEFR level descriptors. It was found that the development of text mediation skills occurs in a purposeful and systematic manner through the integration of appropriate tasks both into the main modules and into the four lessons of the Mediation Bank section. As a result, all modes of communication—mediation, interaction, production, and reception—are taught in an integrated manner. However, some thematic and objective inconsistencies were observed between certain lessons in the Mediation Bank and their corresponding main unit lessons, requiring critical

and creative use by teachers and suggesting potential for improvement in material design. The conclusion highlights the significant potential of the analysed textbook for developing text mediation skills crucial for modern communication. Prospects for further research involve developing tasks for fostering text mediation skills in an intercultural context.

Key words: mediation, text mediation skills, illustrative descriptors, textbook, qualitative content analysis.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. В епоху глобалізації та зростаючої міжкультурної взаємодії, медіація відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної багатомовної та багатокультурної взаємодії. Медіація в контексті навчання іноземних мов включає здатність ефективно передавати, інтерпретувати та адаптувати інформацію відповідно до потреб і рівня розуміння співрозмовника, забезпечуючи розвиток мовної та культурної обізнаності, сприяючи подоланню мовних і культурних бар'єрів комунікації. Інтеграція завдань, спрямованих на формування вмінь медіації, у навчальні матеріали стає ключовим фактором підвищення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності та готовності учасників освітнього процесу до реальних ситуацій міжкультурного спілкування.

У 2001 році медіація була введена у викладання та навчання іноземних мов в «Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти: навчання, викладання, оцінювання» як один із чотирьох режимів комунікації, а саме: рецепція, продукція, інтеракція та медіація. Проте концепція медіації ще не була достатньо розроблена і тому не знайшла практичного втілення в навчально-методичних матеріалах. Переломним моментом став вихід додаткового видання «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти» в 2020 році, в якому представлено шкали дескрипторів для трьох категорій медіації: медіації тексту, медіації понять і медіації комунікації, а також для відповідних стратегій. Розробка ілюстративних дескрипторів умінь медіації створила передумови для практичної реалізації концепції медіації в сучасних підручниках з іноземних мов, зокрема в підручниках видавництва «Pearson». Отже виникає необхідність якісного аналізу запропонованих розробниками навчальних матеріалів з точки зору їхнього потенціалу в формуванні вмінь медіації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концепція медіації в методиці навчання іноземних мов отримала розвиток у низці праць теоретичного та практичного характеру. Об'єктами закордонних наукових досліджень є модель медіації та її описові дескриптори (North B., Piccardo E., 2016), формування вмінь міжмовної медіації (Stathopoulou M., 2023), контроль рівня сформованості вмінь медіації (Liontou M., Braidwood E., 2023), формування вмінь медіації у сучасних підручниках у школах (Ana R. Luis, 2024). Серед вітчизняних науковців проблему медіації в процесі навчання іноземних мов вивчали В.В. Волік (2019) (формування стратегій письмової медіації у студентів економічних спеціальностей), С. Печенізька (2024) (медіація як навчальна стратегія формування в учнів соціокультурної стратегії), В.Г. Редько, О.С. Пасічник (2023) (цілі, функції та технології навчання міжмовної медіації як виду навчальної діяльності), Д.С. Ципіна (2020)

(дидактичні передумови формування медіативної компетентності в закладах вищої освіти). Однак аналіз наукових праць свідчить, що потенціал сучасних підручників з іноземної мови щодо формування вмінь медіації не був об'єктом спеціального дослідження в сучасній методичній науці.

Мета статті – розкрити потенціал сучасного підручника з англійської мови «Speakout. C1-C2» видавництва «Pearson» у формуванні вмінь медіації тексту. Досягнення визначеної мети вимагає вирішення таких завдань: 1) охарактеризувати вмінь медіації тексту; 2) проаналізувати номенклатуру завдань, спрямованих на формування зазначених умінь, способів та повноту їх представленості в підручнику.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ураховуючи категорії, на яких базується концепція медіації [1, с. 90], у контексті навчання іноземних мов ми розглядаємо три основні групи вмінь медіації, а саме: 1) медіація тексту; 2) медіація понять; 3) медіація комунікації.

Під медіацією тексту ми розуміємо процес передавання змісту тексту іншій людині, яка не має до нього безпосереднього доступу через мовні, культурні, семантичні або технічні бар'єри. Крім цього, поняття охоплює також опрацювання тексту для власних потреб (наприклад, під час конспектування) та вираження особистих реакцій на тексти різних жанрів [1, с. 91].

У межах нашого дослідження ми розглядаємо вмінь медіації тексту в внутрішньомовному контексті, виключаючи вмінь усного та письмового перекладу, яке відноситься до міжмовної медіації. Так, **вмінь медіації тексту** включають [1, с. 92-108]:

- передавання конкретної інформації в усному / письмовому мовленні;
- пояснення даних (наприклад, у графіках, діаграмах, таблицях тощо) в усному / письмовому вигляді;
- обробка тексту в усному / письмовому мовленні;
- ведення нотаток (під час лекції, семінару, зустрічі тощо);
- вираження особистої реакції на творчі тексти (включаючи художню літературу);
- аналіз і критика творчих текстів (включаючи художню літературу).

Вмінь передавати конкретну інформацію передбачає вилучення певної частини або частин тексту, що містять необхідну інформацію, та її передачу іншій особі. Акцент робиться на конкретному змісті, що є релевантним, а не на основних ідеях чи аргументах, представлених у тексті. Це вмінь пов'язане, з одного боку, з переглядовим читанням, коли читач має знайти потрібну інформацію та сконцентрувати на ній свою увагу, намагаючись зрозуміти її повністю, або основний зміст, залежно від конкретної

комунікативної мети. З іншого боку, передача отриманої інформації іншій особі передбачає її усний або письмовий переказ.

Пояснення даних відносяться до перетворення інформації, що міститься в діаграмах, графіках, таблицях та інших зображеннях, на вербальний текст в усному чи письмовому форматі. Так, студент може робити це під час публічного виступу, використовуючи презентацію PowerPoint, або коли пояснює іншій особі ключову інформацію, надану в графіках, що супроводжують текст (статтю, доповідь, прогноз погоди тощо). Аналіз графічної інформації у письмовому вигляді може відбуватися при написанні студентами текстів, що відносяться до академічних жанрів письма, зокрема, статті, доповіді, есе.

Обробка тексту передбачає створення студентами вторинного тексту в результаті компресії – стиснення та переформулювання оригінального змісту, зосереджуючись на основних фактах та ідеях у вихідному тексті. Компресія тексту – це складне вміння, що включає виділення основної та другорядної інформації, поділ тексту на смислові частини, перефразування тексту, комбінування інформації з різних частин первинного тексту, зберігаючи при цьому логіку викладу та використовуючи відповідні засоби міжфразового зв'язку. На відміну від передавання конкретної інформації, коли студенти, як правило, не читають увесь текст, обробка змісту вимагає вивчаючого читання, тобто повного розуміння прочитаного. Хоча інформація, що розглядається, може бути надана усно, наприклад, під час лекції чи презентації. Залежно від комунікативного завдання вторинні тексти можуть різнитися за своїм призначенням, сферою використання, мовним оформленням, наявністю чи відсутністю інтерпретації та оцінки змісту прочитаного.

Вміння вести нотатки базується на сполученні двох видів мовленнєвої діяльності: аудіювання та письма, оскільки стосується здатності студентів інтелектуально обробляти та письмово фіксувати сприйняту на слух інформацію у вигляді конспекту. Навчання конспектування усного мовлення має на меті формування низки вмінь, а саме: виділяти в аудіотексті важливу або потрібну інформацію; швидко записувати почуте таким чином, щоб не пропустити суттєві факти; писати коротко, чітко та зрозуміло, використовуючи прийоми скорочення, символи; розшифровувати запис та відновлювати прослуханий текст.

Висловлювання особистої реакції на творчі тексти зумовлене впливом, який твір має на студента як особистість, та передбачає вираження студентами свого ставлення до прочитаного: пояснення, що саме їм сподобалося або не сподобалося, що зацікавило у творі, чи поділяють вони думку автора, опис персонажів, ідентифікація себе з ними, співвіднесення аспектів твору з власним життєвим досвідом, вираження власних почуттів та емоцій. Аргументоване висловлювання особистої реакції базується на повному розумінні та осмисленні змісту прочитаного.

Аналіз і критика творчих текстів включає тлумачення прочитаного у вигляді пояснень,

міркувань, припущень, аналіз мовних особливостей і літературних прийомів, стилю, авторського задуму. Студенти мають досягти критичного рівня розуміння тексту, в основі якого лежить не тільки повне та точне розуміння фактуальної інформації, але й осмислення підтексту, цілей, мотивів, авторського задуму.

Нова парадигма освіти знайшла своє втілення в останніх виданнях підручників з іноземних мов, зокрема у третьому виданні підручника з англійської мови «Speakout» видавництва «Pearson». Формування та розвиток умінь медіації від рівня A1 до рівнів C1-C2 виступають однією з цілей навчання англійської мови поряд з навчанням інтеракції, продукції та рецепції. У зміст підручників включено окремий розділ «Банк медіації» (*Mediation Bank*), який охоплює вісім уроків, спрямованих на формування конкретних умінь медіації тексту, понять та комунікації, рівень розвитку яких має відповідати описовим дескрипторам, визначеним у CEFR-CV [1].

Проаналізуємо, яким чином відбувається формування вмінь медіації тексту у підручнику «Speakout. C1-C2». Меті нашого дослідження відповідає якісний контент аналіз [3, с. 3], який дозволяє зосередитися та системно описати предмет дослідження – завдання, спрямовані на формування вмінь медіації тексту.

Під час аналізу ми дотримувалися певної послідовності кроків, а саме:

- 1) вибірка завдань, спрямованих на формування вмінь медіації;
- 2) класифікація відібраних завдань на три групи відповідно до їхньої мети: формування вмінь медіації тексту, понять та комунікації;
- 3) класифікація завдань, спрямованих на формування вмінь медіації тексту, на групи відповідно до розглянутих вище вмінь медіації тексту;
- 4) визначення відповідності рівня розвитку вмінь медіації тексту рівням C1-C2.

До списку відібраних завдань на навчання медіації увійшли завдання з уроків, включених до «Банку медіації» в кінці підручника [2, с. 144-159], мета яких експліцитно зазначена як формування конкретних умінь медіації. Завдання кожного з восьми модулів також були проаналізовані з точки зору їхньої мети, визначеної у таблиці цілей навчання в книжці для вчителя [4, с. 200-207], та були відібрані ті, що спрямовані на формування вмінь медіації.

Наступний крок включав розподіл відібраних завдань на три групи відповідно до їхньої мети: формування вмінь медіації тексту, понять та комунікації, що дало змогу виокремити завдання, що є об'єктом нашого дослідження. Аналіз завдань, спрямованих на медіацію тексту, з точки зору вмінь, на формування яких вони спрямовані, став підґрунтям для класифікації цих завдань на такі групи: завдання, що мають на меті 1) передавання конкретної інформації, 2) пояснення даних, 3) обробку тексту, 4) ведення нотаток, 5) вираження особистої реакції на творчі тексти та 6) аналіз і критику творчих текстів. Відібрані завдання були проаналізовані з точки зору відповідності

вмінь медіації, формування яких є метою навчання, дескрипторам вмінь медіації тексту рівнів C1-C2.

Проаналізувавши матеріал «Банку медіації», ми виокремили чотири уроки, основна мета яких полягає у формуванні вмінь медіації тексту, а саме: висловлення особистої реакції на переглянутий фільм або телевізійну програму та надання на основі цього рекомендацій щодо його перегляду (Lesson 1C) [2, с. 144-145], аналіз персонажу літературного твору (Lesson 2C) [2, с. 146-147], пояснення даних, представлених в діаграмі процесу (Lesson 4C) [2, с. 150-151], ведення нотаток під час усного сприймання аудіорозмови та письмова обробка почутої інформації, що передбачає написання резюме на основі зроблених нотаток (Lesson 7C) [2, с. 156-157]. Розвиток умінь передавати інформацію в усному мовленні виступає як другорядна мета двох уроків (Lessons 3C, 6C) [2, с. 148-149, 154-155], спрямованих на формування вмінь медіації понять, що є цілком виправдано, оскільки це вміння, на відміну від решти вмінь, не виступає метою навчання на рівнях C1-C2.

Формування вмінь медіації тексту також є метою завдань основної частини підручника, які рівномірно розподілені в модулях: конспектування сприйнятої на слух інформації, її обробка в писемному (Lesson 1B) та усному мовленні (Lesson 2B); обробка інформації з різних джерел (подкаст, блог, оголошення) та написання інформативного резюме (Lesson 2B); висловлювання особистої реакції на точку зору автора статті (Lessons 4A, 7A), переглянутий фільм або прочитану книгу (Lesson 6A), радіо чат шоу (Lesson 7B), співвіднесення інформації радіопрограми з власним життєвим досвідом (Lesson 4C), виділення нових та цікавих аспектів в прослуханій радіопрограмі (Lesson 8B); аналіз і критика літературного твору (вірша) (Lesson 6B). Слід відмітити, що формування цих умінь виступає основною метою більшості завдань підручника, які співвідносяться з провідною метою уроку та логічно пов'язані з іншими завданнями, не порушуючи цілісності уроку. Отже, формування вмінь медіації відбувається інтегровано з навчанням інтеракції, продукції та реценсії.

Таким чином, результати якісного контент аналізу відібраних завдань восьми модулів підручника та окремого розділу «Банку медіації» свідчать, що вони спрямовані на формування всіх умінь медіації тексту в внутрішньомовному контексті, які є метою навчання на рівнях C1-C2.

Як бачимо, у підручнику можна виділити два блоки завдань на формування вмінь медіації: завдання, інтегровані в навчальний матеріал основної частини підручника, та завдання восьми уроків «Банку медіації». Розробники підручника стверджують, що уроки «Банку медіації» пов'язані з уроком (Lesson C) відповідного модуля, мета якого полягає у навчанні функціональної мови та формуванні вмінь, необхідних у реальній комунікації. Вони також пов'язані з темою модуля та базуються на навчальних цілях медіації GSE [4, с. 23].

У результаті порівняння тем і цілей уроків «Банку медіації» та пов'язаних із ними уроків з відповідних модулів, ми дійшли висновку, що тільки два з чотирьох уроків на формування вмінь медіації тексту, а саме уроки 2C та 4C, мають спільну тему та цілі з уроками Lesson 2C та Lesson 4C основної частини підручника. Проте теми та цілі уроків 1C та 7C не співвідносяться з уроками відповідних модулів. Так, у межах уроку 1C студенти навчаються оцінювати, наскільки переглянутий фільм відповідає особливостям жанру, що ніяким чином не пов'язано з метою та темою уроку Lesson 1C першого модуля «Learning» – формування вмінь керувати взаємодією під час обговорення шляхів розвитку мотивації в навчальних закладах або на робочому місці. На нашу думку, матеріал уроку 1C на навчання медіації тексту краще використовувати при вивченні теми шостого модуля «Classics» у межах уроків Lesson 6A та Lesson 6B, що спрямовані на формування вмінь інтерпретувати твір (фільм або книгу) та висловлювати особисту реакцію на особливості твору та пояснювати їхнє значення.

Подібна невідповідність спостерігається при аналізі уроку 7C «Банку медіації», який передбачає навчання студентів конспектувати лекцію про піші прогулянки та створювати вторинний текст – резюме на основі зроблених нотаток. Мета та тема цього уроку не пов'язані з уроком Lesson 7C сьомого модуля «Choice», спрямованого на формування вмінь проявляти чутливість до різних точок зору під час групового обговорення проблем захисту тварин, визнавати внесок кожного учасника та висловлювати незгоду чи критичні зауваження, мінімізуючи будь-які образи. Ми вважаємо, що урок 7C з точки зору мети навчання краще співвідноситься з матеріалами уроків Lesson 1B та Lesson 2B відповідних модулів. Використання завдань цього уроку також доцільне і в межах восьмого модуля «Body and Mind», що обумовлено їхньою тематичною єдністю та можливістю розвивати вже сформовані вміння вести нотатки та обробляти інформацію.

Отже, спостерігається певна невідповідність між окремими уроками на навчання медіації тексту та відповідними модулями підручника з точки зору їхньої тематики та цілей навчання. Саме тому викладачам слід критично та творчо підходити до використання матеріалів уроків «Банку медіації» в межах модулів.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Навчання медіації допомагає студентам стати різносторонніми та успішними комунікаторами у швидкозмінному та дедалі більш багатокультурному середовищі. Актуальність навчання медіації в контексті вивчення іноземних мов знайшла своє відображення в сучасних підручниках з англійської мови, навчальні матеріали яких мають на меті цілеспрямоване та послідовне формування вмінь медіації тексту, медіації понять та медіації комунікації. Якісний контент аналіз підручника «Speakout. C1-C2» свідчить, що запропоновані завдання забезпечують формування всіх умінь медіації тексту в внутрішньомовному контексті та відповідають ілюстративним

дескрипторам відповідних умінь рівнів C1-C2, представлених у «Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти». Проте, тематика та мета завдань уроків з «Банку медіації» не завжди співвідносяться з відповідними уроками основної частини підручника, що потребує подальшого вдосконалення. Результати цього дослідження можуть слугувати цінним орієнтиром для викладачів, авторів підручників та розробників навчальних програм, які прагнуть створити ефективні та зорієнтовані на практику навчальні матеріали, що сприяють розвитку вмінь медіації тексту. Перспектива подальших розвідок полягає в обґрунтуванні та розробці завдань, спрямованих на формування вмінь медіації тексту в міжкультурному контексті, та шляхів їх інтеграції в навчально-методичні матеріали.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment. Companion volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. 274 p.
2. Edwards L., Eales F., Oakes S. Speakout. C1-C2. Student's Book. 3rd edition. Harlow : Pearson Education Limited. 2023. 176 p.
3. Schreier M. Qualitative Content Analysis in Practice. London : SAGE Publications Ltd. 2012. 272 p.
4. Williams D. Speakout. C1-C2. Teacher's Book. 3rd edition. Harlow : Pearson Education Limited. 2023. 207 p.

REFERENCES

1. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion volume. (2020). Strasbourg: Council of Europe Publishing. 274 p. [in English]
2. Edwards, L., Eales, F., Oakes, S. (2023). Speakout. C1-C2. Student's Book. 3rd edition. Harlow: Pearson Education Limited. 176 p. [in English]

3. Schreier, M. (2012). Qualitative Content Analysis in Practice. London: SAGE Publications Ltd. 272 p. [in English]
4. Williams, D. (2023). Speakout. C1-C2. Teacher's Book. 3rd edition. Harlow: Pearson Education Limited. 207 p. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

БИРЮК Ольга – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Наукові інтереси: методика викладання англійської мови у вищих закладах освіти.

ГРИЦЕНКО Ганна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Наукові інтереси: проблеми організації та проведення лекційних курсів, теоретичне осмислення чоловічого та жіночого дискурсів у інтимній ліриці, методика формування лінгвосоціокультурної компетентності.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

BYRIUK Olha – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Philology and Educational Technologies T.H. Shevchenko National University "Chernihiv Colehium".

Scientific interests: methodology of teaching English as a foreign language in higher education establishments.

HRYTSENKO Hanna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Philology and Educational Technologies T.H. Shevchenko National University "Chernihiv Colehium".

Scientific interests: organizing and conducting lecture courses, theoretical understanding of male and female discourses in intimate lyric poetry, methodology of developing linguosociocultural competence.

Стаття надійшла до редакції 06.05.2025 р.

Стаття прийнята до друку 19.05.2025 р.

УДК: 378.147:371.1:8

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-219-118-122

ВАРГАНІЧ Галина –

старший викладач кафедри
вокально-хорової підготовки вчителя
Харківської гуманітарно-педагогічної академії
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0913-3999>
email: galinavarganich@gmail.com

ЖИЛКІНА Олена –

старший викладач кафедри
вокально-хорової підготовки вчителя
Харківської гуманітарно-педагогічної академії
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4870-2612>
e-mail: zhasmin120551@gmail.com

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ХОРОВОМУ КЛАСІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті розглянуті основні аспекти впровадження дистанційного навчання в освітньому процесі закладу вищої освіти. Безпрецедентність ситуації полягає в тому, що дистанційне навчання в умовах воєнного стану є єдиною можливою формою освітнього процесу. У сучасних умовах виникає потреба в отриманні вищої освіти дистанційно, що дає змогу навчатися без відриву від виробництва, а також отримувати вищу освіту людям з обмеженими можливостями.